

**YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (toinen jaosto)**

7 päivänä kesäkuuta 2004*

Asiassa T-338/02,

Segi,

Araitz Zubimendi Izaga, kotipaikka Hernani (Espanja), ja

Aritza Galarraga, kotipaikka Saint-Pée-sur-Nivelle (Ranska), asiamiehenään
asianajaja D. Rouget,

kantajina,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M. Vitsentzatos ja M. Bauer,

vastaaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jota tukevat

Espanjan kuningaskunta, edustajanaan asiamiehensä, prosessiosoite Luxemburgissa,

ja

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään aluksi P. Ormond ja sittemmin C. Jackson, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijoina,

jossa kantajat vaativat korvausta vahingosta, jonka ne väittävät itselleen aiheutuneen siitä, että Segi merkittiin erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi 27 päivänä joulukuuta 2001 hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2001/931/YUTP (EYVL L 344, s. 93), erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi hyväksytyn yhteisen kannan 2001/931/YUTP ajantasaistamisesta 2 päivänä toukokuuta 2002 hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2002/340/YUTP (EYVL L 116, s. 75), erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi hyväksytyn yhteisen kannan 2001/931/YUTP ajantasaistamisesta ja yhteisen kannan 2002/340/YUTP kumoamisesta 17 päivänä kesäkuuta 2002 hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2002/462/YUTP (EYVL L 160, s. 32) 1 artiklan mukaiseen henkilöistä, ryhmistä tai yhteisöistä laadittuun luetteloon,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Pirrung sekä tuomarit A. W. H. Meij ja N. J. Forwood,
kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asian tausta

- 1 Toimitetusta asiakirja-aineistosta käy ilmi, että Segi on järjestö, jonka tarkoituksena on puolustaa Baskimaan nuorten vaatimuksia sekä baskien identiteettiä, kulttuuria ja kieltä. Kantajien mukaan kyse on 16.6.2001 perustetusta järjestöstä, jonka kotipaikka on Bayonnessa (Ranska) ja Donostiassa (Espanja). Järjestö on kantajien mukaan nimennyt Aritz Zubimendi Izagan ja Aritza Galarragan edustajikseen. Mitään virallista asiakirjaa tästä nimityksestä ei ole esitetty.
- 2 Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto antoi 28.9.2001 päätöslauselman 1373(2001), jolla se päätti muun muassa, että kaikki valtiot antavat toisilleen mahdollisimman laajaa tukea rikostutkimuksissa ja muissa menettelyissä, jotka liittyvät terroritekojen rahoitukseen tai näitä tekoja tukevaan toimintaan, mukaan lukien kyseisten valtioiden hallussa mahdollisesti olevien ja menettelyn kannalta tarpeellisten todisteiden saamiseen liittyvä tuki.
- 3 Katsottuaan, että yhteisön toiminta on tarpeellista Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1373(2001) täytäntöön panemiseksi, neuvosto hyväksyi 27.12.2001 yhteisen kannan 2001/931/YUTP erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi (EYVL L 344, s. 93). Tämä yhteinen kanta

on hyväksytty Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoon kuuluvan EU 15 artiklan, jonka otsikko on "Määräykset yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta" (YUTP), nojalla ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon kuuluvan EU 34 artiklan, jonka otsikko on "Määräykset poliisiyhteistyöstä ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa" (yleisesti käytetty nimitys oikeus- ja sisäasiat), nojalla.

- 4 Yhteisen kannan 2001/931 1 ja 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1 artikla

1. Tätä yhteistä kantaa sovelletaan seuraavien artiklojen säännösten mukaisesti terroritekoihin sekaantuneisiin henkilöihin, ryhmiin ja yhteisöihin, jotka on luetteloitu liitteessä.

— —

6. Luettelossa olevien henkilöiden ja yhteisöjen nimet tarkistetaan säännöllisin väliajoin vähintään kuitenkin kerran puolessa vuodessa sen varmistamiseksi, että niiden säilyttäminen luettelossa on perusteltua."

"4 artikla

Jäsenvaltioiden on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston puitteissa rikosasioissa toteutettavan jäsenvaltioiden välisen poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön avulla annettava toisilleen mahdollisimman laajaa tukea terroritekojen

estämiseksi ja torjumiseksi. Tätä varten ne pyynnöstä käyttävät täysimääräisesti omia toimivaltuuksiaan Euroopan unionin säädösten ja muiden jäsenvaltioita sitovien kansainvälisten sopimusten, järjestelyjen ja yleissopimusten mukaisesti liitteessä lueteltuja henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä koskevissa tutkimuksissa ja menettelyissä, joita niiden viranomaiset suorittavat.”

- 5 Yhteisen kannan 2001/931 liitteen ”ryhmiä ja yhteisöjä” koskevassa 2 kohdassa todetaan seuraavaa:

”* — Euskadi Ta Askatasuna/Tierra Vasca Libertad/Basque Fatherland and Liberty (ETA)

(seuraavat järjestöt ovat ETA-terroristiryhmän osia: K.a.s, Xaki, Ekin, Jarrai-Haika-Segi, Gestoras pro-amnistia”).

- 6 Kyseisen liitteen alaviitteessä mainitaan, että ”Asteriskilla * merkittyihin henkilöihin sovelletaan ainoastaan 4 artiklaa”.

- 7 Neuvosto hyväksyi lisäksi 27.12.2001 yhteisen kannan 2001/930/YUTP terrorismin torjumisesta (EYVL L 344, s. 90), antoi asetuksen (EY) N:o 2580/2001 tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi (EYVL L 344, s. 70) sekä teki päätöksen 2001/927/EY asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun luettelon laatimisesta (EYVL L 344, s. 83). Yhdessäkään näistä säädöksistä ei mainita kantajien nimiä.

- 8 Yhteisen kannan 2001/931 sekä asetuksen N:o 2580/2001 antamismenettelyä koskevan pöytäkirjan liitteenä olevassa neuvoston ilmoituksessa (jäljempänä neuvoston ilmoitus oikeudesta korvaukseen) todetaan seuraavaa:

”Neuvosto muistuttaa yhteisen kannan [2001/931] 1 artiklan 6 kohdan osalta, että henkilöiden, ryhmien tai yhteisöjen kirjaamisessa tapahtunut virhe antaa loukatulle osapuolelle oikeuden vaatia korvausta oikeusteitse.”

- 9 Madridissa (Espanja) sijaitsevan Audiencia Nacionalen esitutkintatuomari nro 5 on 5.2.2002 ja 11.3.2002 antamallaan määräyksillä todennut Segin toiminnan laittomaksi sekä määrännyt vangittavaksi joitakin Segin johtajiksi epäiltyjä henkilöitä sillä perusteella, että kyseinen järjestö kuului kiinteästi baskien separatistijärjestö ETA:han.
- 10 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ei ottanut tutkittavaksi kantajien 15 jäsenvaltiota vastaan nostamaa yhteisön yhteistä kantaa 2001/931 koskevaa kannetta 23.5.2002 antamallaan päätöksellä sillä perusteella, että kantajat eivät ole joutuneet Euroopan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (ihmis-oikeussopimus) määräysten rikkomisen kohteeksi.
- 11 Neuvosto hyväksyi 2.5 ja 17.6.2002 EU 15 ja EU 34 artiklan nojalla yhteiset kannat 2002/340/YUTP ja 2002/462/YUTP erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi hyväksytyyn yhteisen kannan 2001/931/YUTP ajantasaistamisesta (EYVL L 116, s. 75 ja EYVL L 160, s. 32). Näiden kahden yhteisen kannan liitteissä mainitaan Segin nimi, joka on merkitty saman sanamuodon mukaisesti kuin yhteisessä kannassa 2001/931 mainitut nimet.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

- 12 Kantajat ovat nostaneet käsiteltävänä olevan kanteen, joka on saapunut yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 13.11.2002.

- 13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 12.2.2003 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla neuvosto esitti yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan nojalla oikeudenkäyntiväitteen, josta kantajat ovat jättäneet omat huomautuksensa.

- 14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtajan 5.6.2003 antamalla määräyksellä Espanjan kuningaskunta ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan neuvoston vaatimuksia. Yhdistynyt kuningaskunta ei esittänyt huomautuksia oikeudenkäyntiväitteestä. Espanjan kuningaskunta jätti oikeudenkäyntiväitettä koskevat huomautuksensa määräajan kuluessa.

- 15 Oikeudenkäyntiväitteessään neuvosto vaatii Espanjan kuningaskunnan tukemana, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat

— velvoittaa ”kantajan” korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

16 Tätä oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissaan kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuim

— ottaa vahingonkorvauskanteen tutkittavaksi

— toteaa toissijaisesti, että neuvosto on loukannut yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita

— velvoittaa neuvoston joka tapauksessa korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Asianosaisten lausumat

17 Neuvosto ja Espanjan kuningaskunta väittävät ensiksi, että Segi ei ole oikeustoimikelpoinen. Ne lisäävät, että Zubimendi Izagalla ja Galarragalla ei ole oikeutta edustaa Segiä eikä heillä Espanjan kuningaskunnan mukaan ole oikeussuojaintressiä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

- 18 Toiseksi neuvosto ja Espanjan kuningaskunta esittävät, että EY 288 artiklan toisessa alakohdassa edellytetään, että mainittu vahinko on aiheutunut jostakin yhteisön toimenpiteestä (ks. asia 99/74, Société des grands moulins des Antilles v. komissio, tuomio 26.11.1975, Kok. 1975, s. 1531, Kok. Ep. II, s. 545, 17 kohta). Koska neuvosto on toiminut yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan (YUTP) ja oikeus- ja sisäasioihin liittyvän toimivaltansa puitteissa, yhteisön toimenpidettä ei ole olemassa.
- 19 Kolmanneksi neuvosto ja Espanjan kuningaskunta väittävät, että yhteisön sopimus-suhteen ulkopuolinen vastuu edellyttää, että lainvastaisesta toiminnasta, josta toimielintä moititaan, voidaan esittää näyttö. Neuvoston ja Espanjan kuningaskunnan mukaan EU 35 ja EU 46 artiklan perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole toimivaltainen arvioimaan YUTP:n ja oikeus- ja sisäasioiden soveltamisalaan kuuluvan toimenpiteen laillisuutta.
- 20 Kantajat korostavat aluksi, että erityisen järkyttävää on se, että neuvosto kieltää kantajana olevan järjestön olemassaolon ja oikeuskelpoisuuden ainoana tarkoitukseksi on estää järjestöä riitauttamasta sen merkitsemistä yhteisen kannan 2001/931 liitteeseen ja saamasta korvausta asiassa. Tämä loukkaa yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita sellaisina kuin ne on määritelty erityisesti ihmisoikeussopimuksen 1 artiklassa, 6 artiklan 1 kohdassa ja 13 artiklassa.
- 21 Kantajana olevan järjestön osalta kantajat esittävät, että eri jäsenvaltioiden oikeudessa, yhteisön oikeudessa ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä hyväksytään järjestön oikeuskelpoisuus erityisesti silloin, kun järjestö toimii oikeuksiensa puolustamiseksi (ks. asia 18/74, Syndicat général du personnel des organismes européens v. komissio, tuomio 8.10.1974, Kok. 1974, s. 933; asia 135/81, Groupement des agences de voyages v. komissio, tuomio 28.10.1982, Kok. 1982, s. 3799, 11 kohta; asia T-161/94, Sinochem Heilongjiang v. neuvosto, tuomio 11.7.1996, Kok. 1996, s. II-695, 35 kohta). Oikeutta vahingonkorvaukseen koskevalla ilmoituksellaan neuvosto on kantajan mukaan tunnustanut kyseisessä yhteisessä kannassa tarkoitettujen ”ryhmien” ja ”yhteisöjen” oikeuskelpoisuuden. Lisäksi sisällyttäessään järjestön tarkasteltavana olevaan luetteloon neuvosto on käsitellyt kantajana olevaa järjestöä itsenäisenä oikeudellisena yhteisönä.

- 22 Kantajiin kuuluvien kahden luonnollisen henkilön osalta kantajat väittävät, että nämä toimivat laillisesti kahdessa eri ominaisuudessa yksittäisinä kantajina sekä järjestön edustajina.
- 23 Kantajat lisäävät, että yleisiä ja erityisesti ihmisoikeussopimuksessa lueteltuja perusoikeuksia soveltavassa oikeudellisessa yhteisössä heillä on oltava oikeus nostaa kanne heille aiheutuneen vahingon toteamiseksi ja korvauksen saamiseksi. Jos näin ei ole, heillä ei ole mahdollisuutta saada tehokasta oikeussuojaa, mikä heidän mukaansa merkitsee, että kun toimielimet toteuttavat toimenpiteitä unionin puitteissa, ne voivat toimia täysin mielivaltaisesti.
- 24 Kantajat katsovat, että kyseessä olevan toimen osalta neuvosto on valinnut sen oikeusperustan väärin perustein tarkoituksena välttää kaikki demokraattinen, tuomioistuimen tai muun kuin tuomioistuimen harjoittama valvonta. Kantajien mukaan Euroopan parlamentti on selvästi tuominnut tämän menettelyn väärinkäytön erityisesti 7.2.2002 antamassaan päätöslauselmassa P5 TA(2002)0055. Valitsemalla 27.12.2001 antamiensa terrorismia koskevien säännösten oikeusperustaksi eri perustat neuvosto on pyrkinyt epäämään tietyiltä erityisesti yhteisen kannan 2001/931 4 artiklassa mainituilta henkilöiltä tosiasiallisen kanneoikeuden toisin kuin asetuksessa N:o 2580/2001 tarkoitetuilta henkilöiltä. Kantajien mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen määräämään tällaisesta menettelyn väärinkäytöstä vahingonkorvauskanteen puitteissa.
- 25 Siltä osin kuin kyse on oikeutta vahingonkorvaukseen koskevasta neuvoston ilmoituksesta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävä on kantajien mukaan määrittellä, miten kyseistä ilmoitusta on tulkittava ja mikä on sen oikeudellinen ulottuvuus. Jäsenvaltioiden vastuu on tältä osin jakamaton ensiksi siksi, että kyse on neuvoston toimenpiteestä, toiseksi koska kansalliset tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia ratkaisemaan vahingonkorvausasioita, jotka koskevat neuvoston aiheuttamia vahinkoja, ja kolmanneksi koska on kohtuutonta vaatia, että vahinkoa kärsinyt osapuoli nostaisi kanteen erikseen jokaisessa 15 jäsenvaltiossa. Kantajien mukaan tällä ilmoituksella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle

annetaan toimivalta lausua yhteisen kannan 2001/931 4 artiklassa tarkoitettuja henkilöryhmiä koskevista asioista samalla tavoin kuin asetuksessa N:o 2580/2001 ja kyseisen yhteisen kannan 3 artiklassa tarkoitetuista henkilöistä, jotka voivat vedota yhteisön toimenpidettä vastaan. Kyseisessä ilmoituksessa mainittu virhe muodostaa virheen, joka käsiteltävänä olevassa asiassa koostuu virheellisistä tosiseikoista, virheellisestä oikeudellisesta määrittelystä, oikeusvirheestä ja harkintavallan väärinkäytöstä.

- 26 Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on katsottava, ettei se ole toimivaltainen ratkaisemaan käsiteltävänä olevaa kannetta, kantajat katsovat, että siinä tapauksessa olisi syytä todeta neuvoston rikkoneen yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita, sellaisina kuin ne on määritelty erityisesti ihmisoikeussopimuksen 1 artiklassa, 6 artiklan 1 kohdassa ja 13 artiklassa.
- 27 Oikeudenkäyntikulujen osalta kantajat väittävät, että olisi kohtuutonta velvoittaa heidät korvaamaan oikeudenkäyntikulut samalla, kun he pyrkivät saamaan korvausta väitetystä vahingosta vaikeassa ja monitahoisessa oikeudellisessa kokonaistilanteessa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi osapuolen niin pyytäessä ratkaista asian tutkittavaksi ottamisen ilman pääasian käsittelyn aloittamista. Saman artiklan 3 kohdan mukaan menettely jatkuu suullisesti, ellei tuomioistuin toisin päätä.
- 29 Työjärjestyksen 111 artiklan nojalla jos kanteelta puuttuu selvästi oikeudellinen perusta, tuomioistuin voi ratkaista asian perustellulla määräyksellä.

- 30 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että käsiteltävänä olevan asian yhteydessä toimitetuissa asiakirjoissa on riittävästi tietoa, eikä suullisen käsittelyn aloittaminen ole tarpeen.
- 31 Aivan aluksi on muistutettava, että kanteellaan kantajat vaativat korvausta vahingosta, joka on aiheutunut Segin merkitsemisestä yhteisen kannan 2001/931, jota on ajantasaisesti yhteisillä kannoilla 2002/340 ja 2002/462, liitteessä olevaan luetteloon.
- 32 Seuraavaksi on korostettava, että kantajien kärsimän väitetyn vahingon sanotaan perustuvan toimenpiteisiin, jotka muodostuvat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen YUTP:aa koskevaan V osastoon sisältyvän EU 15 artiklan ja saman sopimuksen oikeus- ja sisäasioita koskevaan VI osastoon sisältyvän EU 34 artiklan nojalla hyväksytyistä yhteisistä kannoista.
- 33 Lopuksi on todettava, että ainoastaan yhteisen kannan 2001/931 4 artikla koskee kantajia, kuten kyseisen kannan liitteen alaviitteessä nimenomaisesti mainitaan. Tässä artiklassa nimittäin mainitaan, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston puitteissa jäsenvaltiot antavat toisilleen mahdollisimman laajaa tukea rikosasioissa toteutettavan jäsenvaltioiden välisen poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön avulla eikä tämä edellytä mitään YUTP:n soveltamisalaan kuuluvia toimenpiteitä. Näin ollen EU 34 artikla on ainoa asian kannalta merkityksellinen oikeudellinen perusta siltä osin kuin kyse on toimenpiteistä, joihin väitetyn vahingon väitetään perustuvan.
- 34 On todettava, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston yhteydessä ei ole määrätty mitään mahdollisuudesta nostaa vahingonkorvauskanne.

- 35 Euroopan unionista tehdyn Amsterdamin sopimuksen mukaisen version EU 46 artiklassa nimittäin luetellaan yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan rajoitukset. Niistä käsiteltävänä olevan asian kannalta merkityksellisistä määräyksistä, joita ei ole muutettu Nizzan sopimuksessa, kyseisessä artiklassa määrätään seuraavaa:

”Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa ja tämän toimivallan käyttämistä, sovelletaan ainoastaan tämän sopimuksen seuraaviin määräyksiin:

— —

- b) VI osaston määräykset [EU] 35 artiklassa määrätyn edellytyksin;

— —

- d) [EU] 6 artiklan 2 kohta toimielinten toiminnan osalta edellyttäen, että tuomioistuimella on tuomiovalta Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja tämän sopimuksen mukaisesti;

— —.”

- 36 EU 46 artiklasta seuraa, että EU:sta tehdyn sopimuksen VI osaston yhteydessä on säädetty ainoastaan EU 35 artiklan 1, 6 ja 7 kohdassa mainituista oikeussuojakeinoista, joita ovat ennakkoratkaisupyyntö, kumoamiskanne ja jäsenvaltioiden välisten riitojen ratkaiseminen.
- 37 On vielä syytä korostaa, että EU 6 artiklan 2 kohdassa määriteltyjen perusoikeuksien kunnioittamisen takaaminen ei ole käsiteltävänä olevan asian kannalta merkityksellinen seikka, koska EU 46 artiklan d alakohdassa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa ei millään tavoin lisätä.
- 38 Siltä osin kuin kantajat vetoavat tehokkaan oikeussuojakeinon puuttumiseen, on todettava, ettei heillä todennäköisesti ole käytettävissään mitään keinoa nostaa tehokkaasti kanne yhteisön tuomioistuimissa tai kansallisissa tuomioistuimissa sitä vastaan, että Segi on merkitty terroritekoihin sekaantuneiden henkilöiden, ryhmien tai yhteisöjen luetteloon. Toisin kuin neuvosto väittää, kantajille ei olisi mitään hyötyä siitä, että he riitauttaisivat jokaisen jäsenvaltion yksittäisen vastuun yhteisen kannan 2001/931 perusteella täytäntöönpanijain kansallisten säännösten osalta, koska heidän pyrkimyksensä on saada mahdollisesti korvausta väitetystä vahingosta, joka on aiheutunut Segin merkitsemisestä yhteisen kannan liitteessä olevaan luetteloon. Jokaisen jäsenvaltion yksittäisen vastuun riitauttaminen kansallisissa tuomioistuimissa siltä osin kuin kyseiset jäsenvaltiot ovat osallistuneet yhteisten kantojen hyväksymiseen vaikuttaa melko tehottomalta toimenpiteeltä. Lisäksi Segin kyseiseen liitteeseen merkitsemisen lainmukaisuuden riitauttamisen erityisesti pätevyyttä koskevan ennakkoratkaisupyyntöä nojalla tekee mahdolliseksi valittu yhteinen kanta eikä esimerkiksi EU 34 artiklaan perustuva päätös. Tehokkaan oikeussuojan puuttuminen ei sinällään voi olla perusteena tuomioistuimen erilliselle toimivallalle erityistoimivallan periaatteeseen perustuvassa oikeusjärjestelmässä, sellaisena kuin se on määritelty EU 5 artiklassa (ks. vastaavasti asia C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomio 25.11.2002, Kok. 2002, s. I-6677, 44 ja 45 kohta).

- 39 Kantajat vetoavat vielä neuvoston ilmoitukseen oikeudesta korvaukseen, jonka sanamuodon mukaan ”henkilöiden, ryhmien tai yhteisöjen kirjaamisessa tapahtunut virhe antaa loukatulle osapuolelle oikeuden vaatia korvausta oikeusteitse”. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pöytäkirjaan sisältyvillä ilmoituksilla on vain vähäinen arvo siinä mielessä, että niitä ei voida ottaa huomioon tulkittaessa yhteisön oikeussääntöä, jos ilmoituksen sisältö ei käy millään tavoin ilmi kyseisen oikeussäännön sanamuodosta, jolloin sillä ei ole oikeudellista merkitystä (asia C-292/89, Antonissen, tuomio 26.2.1991, Kok. 1991, s. I-745, Kok. Ep. XI, s. I-67, 18 kohta ja asia C-329/95, VAG Sverige, tuomio 29.5.1997, Kok. 1997, s. I-2675, 23 kohta). On todettava, että kyseisessä ilmoituksessa ei eritellä oikeussuojakeinoja eikä erityisesti tällaisten menettelyjen aloittamisen edellytyksiä. Ilmoituksessa ei missään tapauksessa voida tarkoittaa yhteisön tuomioistuimissa nostettavaa kannetta, sillä se olisi vastoin EU:sta tehdystä sopimuksessa määriteltyä tuomioistuinjärjestelmää. Näin ollen, koska kyseisessä sopimuksessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle ei ole annettu mitään toimivaltaa, tuomioistuin ei voi ottaa käsiteltävänä olevaa tällaiseen ilmoitukseen perustuvaa kannetta tutkittavaksi.
- 40 Edellä esitetystä seuraa, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella selvästi ole toimivaltaa tutkia käsiteltävänä olevaa vahingonkorvauskannetta siltä osin kuin siinä vaaditaan korvausta vahingosta, joka mahdollisesti on aiheutunut Segin merkitsemisestä yhteisen kannan 2001/931, sellaisena kuin se on saatettu ajan tasalle yhteisillä kannoilla 2002/340 ja 2002/462, liitteeseen.
- 41 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on sen sijaan toimivaltainen tutkimaan käsiteltävänä olevan vahingonkorvauskanteen siltä osin kuin kantajat väittävät, että yhteisön toimivaltuuksia ei ole otettu huomioon. Yhteisön tuomioistuimilla on nimittäin toimivalta tutkia EU:sta tehdyn sopimuksen nojalla annetun säännöksen sisältö sen varmistamiseksi, että toimenpide ei vaikuta yhteisölle kuuluvaan toimivaltaan (ks. vastaavasti asia C-124/95, Centro-Com, tuomio 14.1.1997, Kok. 1997, s. I-81, 25 kohta ja asia C-170/96, komissio v. neuvosto, tuomio 12.5.1998, Kok. 1998, s. I-2763, 17 kohta).

- 42 Siltä osin kuin kantajat väittävät, että se, että neuvosto syyllistyi menettelyn väärinkäyttöön toteuttaessaan oikeus- ja sisäasioiden alaan kuuluvia toimenpiteitä, joista on seurannut yhteisön toimivallan päällekkäisyys ja tämän johdosta kantajilta on evätty kaikki oikeussuojakeinot, käsiteltävänä oleva kanne kuuluu siis yhteisön tuomioistuinten toimivaltaan EY 235 artiklan ja EY 288 artiklan toisen alakohdan nojalla.
- 43 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo ensiksi aiheelliseksi ottaa kantaa käsiteltävänä olevaan kanteeseen pääasian osalta ainoastaan siltä osin kuin mitä edellä 42 kohdassa on todettu.
- 44 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen vastuun sitominen edellyttää useiden moititun toiminnan lainvastaisuuteen, vahingon tosiasiallisuuteen ja toiminnan ja väitetyn vahingon välisen syy-yhteyden olemassaoloon liittyvien edellytysten yhtäaikaista täyttymistä.
- 45 Käsiteltävänä olevassa asiassa väitetty lainvastaisuus puuttuu selvästi. Kuten edellä 42 kohdasta käy ilmi, väitetty lainvastainen toiminta voisi muodostua ainoastaan sellaisen EY:n perustamissopimuksen määräyksen perustuvan toimenpiteen puuttumisesta, jonka toteuttaminen oli pakollinen vaihtoehtoisesti tai samanaikaisesti yhteisen kannan 2001/931 kanssa. Kuten edellä 33 kohdassa on todettu, kantajia koskee ainoastaan yhteisen kannan 2001/931 4 artikla, sellaisena kuin se on vahvistettu yhteisessä kannassa 2002/340 ja 2002/462. Tähän säännökseen sisältyy velvoite, jonka mukaan jäsenvaltiot käyttävät täysimääräisesti Euroopan unionin säädöksiä ja muiden jäsenvaltioita sitovien kansainvälisten sopimusten, järjestelyjen ja yleissopimusten määräyksiä liitteessä lueteltuja henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä koskevissa tutkimuksissa ja menettelyissä ja antavat toisilleen mahdollisimman laajaa tukea Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston nojalla toteutettavan yhteistyön avulla. Kyseisen määräyksen sisältö kuuluu siis Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston soveltamisalaan, ja sen antamisen kannalta merkityksellinen oikeudellinen perusta on EU 34 artikla.

46 Kantajat eivät ole viitanneet mihinkään EY:n perustamissopimuksesta ilmenevään oikeudelliseen perustaan, jota ei olisi otettu huomioon. Kuitenkin siltä osin kuin kantajat mainitsevat tässä yhteydessä sen seikan, että neuvosto on antanut 27.12.2001 erityyppisiä säännöksiä terrorismin torjumiseksi, erityisesti EY 60, EY 301 ja EY 308 artiklaan perustuvan asetuksen N:o 2580/2001, ei voida katsoa, että yhteisen kannan 2001/931 4 artiklassa säädetyn jäsenvaltioiden toisilleen poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön avulla antaman tuen kohdalla ei olisi otettu huomioon näitä EY:n perustamissopimuksen määräyksiä. Näiden säästöjen tarkoituksena on nimittäin selvästi YUTP:n alalla annettujen toimien täytäntöönpaneminen tarvittaessa, eikä niillä tarkoiteta oikeus- ja sisäasioiden alalla annettuja toimia. EY 308 artiklassa tosin sallitaan asianmukaisten yhteisön määräysten antaminen, jos jokin yhteisön toimi osoittautuu tarpeelliseksi yhteisön tavoitteen saavuttamiseksi eikä EY:n perustamissopimuksessa ole määräyksiä tähän tarvittavista valtuuksista. Vaikka EY 61 artiklan e alakohdassa määrätään poliisiyhteistyöstä ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioihin liittyvien toimenpiteiden toteuttamisessa, siinä määrätään selvästi, että neuvosto toteuttaa nämä toimenpiteet Euroopan unionista tehdyn sopimuksen määräysten mukaisesti. Näin ollen ja riippumatta siitä, voivatko tämän luonteiset toimenpiteet tarvittaessa perustua EY 308 artiklaan, se, että yhteisen kannan 2001/931 4 artikla on annettu pelkästään EU 34 artiklan perusteella, ei ole ristiriidassa EY:n perustamissopimuksessa määrätyn yhteisön toimivaltajärjestelmän kanssa. Siltä osin kuin kyse on Euroopan parlamentin 7.2.2002 antamasta päätöslauselmasta, jossa parlamentti valittaa terroristijärjestöjä koskevan luettelon laatimiseksi valittua oikeus- ja sisäasioiden alaan kuuluvaa oikeudellista perustaa, on todettava, että kyseinen kritiikki koskee poliittista valintaa eikä siinä sinänsä kyseenalaisteta valitun oikeudellisen perustan lainmukaisuutta tai yhteisön toimivaltuuksien jättämistä huomioon ottamatta. Näin ollen jos siitä, että yhteiseen kantaan lisätään luettelo terroritekoihin sekaantuneista henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä, seuraa, että luettelossa tarkoitetuilta henkilöiltä evätään kanneoikeus yhteisön tuomioistuimissa, tällainen tulos ei sinänsä tarkoita yhteisön toimivaltuuksien jättämistä huomioon ottamatta.

47 Siltä osin kuin kanne perustuu siihen, että säätäessään oikeus- ja sisäasioiden alaan kuuluvista toimista neuvosto ei ole ottanut huomioon yhteisön toimivaltuuksia, kanne on siis hylättävä selvästi perusteettomana ilman, että on tarpeen lausua tältä osin neuvoston esittämästä oikeudenkäyntiväitteestä (ks. asia C-23/00 P, neuvosto v. Boehringer, tuomio 26.2.2002, Kok. 2002, s. I-1873, 52 kohta).

- 48 Kantajien toissijainen vaatimus, jolla nämä vaativat toteamaan kanteen hylkäämisestä huolimatta, että neuvosto on rikkonut yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita, on myös hylättävä. Yhteisön tuomioistuinmenettelyissä ei tunneta oikeuskeinoa, jonka perusteella tuomioistuin voi ottaa kantaa yleiseen ilmoitukseen perustuvaan kysymykseen, jonka kohde ylittää varsinaisen riita-asian. Tästä seuraa selvästi, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole toimivaltainen tutkimaan käsiteltävänä olevaa vaatimusta.

Oikeudenkäyntikulut

- 49 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdan mukaan tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai erityisistä syistä asianosaiset vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan. Käsiteltävänä olevassa asiassa on muistutettava, että kantajat ovat vaatineet, että neuvosto velvoitetaan korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut siinäkin tapauksessa, että heidän kanteensa hylättäisiin. Tältä osin on korostettava yhtäältä, että neuvoston ilmoitus oikeudesta korvaukseen on saattanut johtaa kantajia harhaan, ja toisaalta, että kantajien kannalta oli perusteltua etsiä toimivaltainen tuomioistuin tutkimaan heidän väitteitään. Näin ollen on määrättävä, että osapuolet vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 50 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Väliintulijat vastaavat siis omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(toinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

- 1) Kanne hylätään.**

- 2) Asianosaiset vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Annettiin Luxemburgissa 7 päivänä kesäkuuta 2004.

H. Jung

kirjaaja

J. Pirrung

toisen jaoston puheenjohtaja